

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 193/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1.CZĘŚĆ WSTĘPNA		

0.1.Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Orzeczenie Sądu Okręgowego w Kielcach z 14 grudnia 2018 roku, sygnatura III K 161/17, **Lustrowana G. W..**

0.1.Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.1.Granice zaskarżenia

0.0.1.Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

w całości

# na niekorzyść		
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
o.o.1.Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka	

	zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

o.1.Wnioski

#	Uchylenie	#	Zmiana
---	-----------	---	--------

1.Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

o.1.Ustalenie faktów

o.o.1.Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Lustrowana	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.	G. W.	Fakt obniżenia lustrowanej emerytury ze względu na pracę w Służbie Bezpieczeństwa	Decyzje emerytalne i wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 5 marca 2014 r.	k. 229-269, tom IV,
2.1.1.2.		Rozbieżność w orzecznictwie sądów karnych w zakresie oceny Wydziału Łączności w kontekście art. 2 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy lustracyjnej	Kserokopie orzeczeń Sądów Okręgowych i Apelacyjnych	k. 273 – 338 tom IV

2.1.1.3.		Fakt ujmowania jednostek Łączności w zestawieniu statystycznym jednostek MO Komendy Wojewódzkiej w O. za lata 1983-1988 jako pionu MO	Potwierdzony za zgodność z oryginałem dokument pt. „Zestawienie statystyczne jednostek Milicji Obywatelskiej z lat 1983-1988”.	k. 362-364, tom IV
2.1.1.4.		Fakt ujmowania Łączności w zestawieniach MO po 27 grudnia 1989 roku jako „pozostałe jednostki MO”	Dokument MSW Departamentu Kadr z 27 grudnia 1989 roku	k. 365 - 368, tom IV
2.1.1.5.		Związek Wydziału Łączności z Policją	Rozkaz personalny nr 076 z 31 lipca 1990 roku	k. 375 - 382, tom III
o.o.1.Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				

o.1.Ocena dowodów

o.o.1.Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
2.1.1.1	Decyzje emerytalne oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie	Fakt obniżenia lustrowanej emerytury ze względu na pracę

		w Służbie Bezpieczeństwa wynika bezpośrednio z decyzji emerytalnej i przedłożonego wyroku
2.1.1.2	Kserokopie orzeczeń Sądów Okręgowych i Sądów Apelacyjnych	Wiarygodność tych dokumentów nie budziła jakichkolwiek wątpliwości
2.1.1.3	Dokument „Zestawienie statystyczne jednostek Milicji Obywatelskiej z lat 1983-1988”	Wiarygodność tego dokumentu nie budziła jakichkolwiek wątpliwości
2.1.1.4	Dokument MSW Departamentu Kadr z 27 grudnia 1989 roku	Wiarygodność tego dokumentu nie budziła jakichkolwiek wątpliwości
2.1.1.5	Rozkaz personalny nr 076 z 31 lipca 1990 roku	Wiarygodność tego dokumentu nie budziła jakichkolwiek wątpliwości

0.0.1. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

1. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	I. 1). Zarzut apelacji prokuratora - obraży prawa materialnego, a konkretnie art. 2 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy lustracyjnej przez błędną ich wykładnię, dokonaną z pominięciem w pełni prawidłowego toku rozumowania i kwalifikacji	☒ zasadny ☐ częściowo zasadny ☐ niezasadny

prawnej przedstawionej przez Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z 14 października 2015 r., sygn. III UZP 8/15;

I. 2). Zarzut obrazy prawa materialnego to jest art. 3a ustęp 2 ustawy lustracyjnej poprzez błędne jego zastosowanie, co skutkowało niesłusznym uznaniem, że służba G. W. w Wydziale Łączności WUSW w K. nie była służbą w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu ustawy lustracyjnej;

II. Zarzut apelacji prokuratora – mającej wpływ na treść orzeczenia obrazy przepisów postępowania, a konkretnie art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. oraz art. 424 par. 1 k.p.k. polegającej na nierzetelnej i wybiórczej analizie zebranego materiału dowodowego oraz ujawnionych na jego podstawie okoliczności, dokonanej przez wnioskowanie naruszające zasady prawidłowego rozumowania, prowadzące do wewnętrznych sprzeczności logicznych orzeczenia oraz wyводу Sądu, w szczególności w takich kwestiach, jak: obiektywna prawdziwość lub nieprawdziwość oświadczenia lustracyjnego, świadomość bądź nieświadomość lustrowanego co do oceny prawnej organu, w którym pełnił służbę, a nadto z pominięciem szeregu istotnych okoliczności i koniecznych wnioskowań dostępnych Sądowi w szczególności za pośrednictwem wskazanej powyżej uchwały Sądu Najwyższego, przy równoczesnym eksponowaniu okoliczności nie mających znaczenia w sprawie i nienadających się do formułowania opartych na nich przez Sąd wniosków, co w efekcie doprowadziło do niewłaściwej identyfikacji przesłanek orzekania

	i wydania wadliwego orzeczenia w niniejszej sprawie, a dodatkowo niedostateczne wyjaśnienie podstawy prawnej i faktycznej orzeczenia.	
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Orzeczeniem z dnia 11 grudnia 2019 r., sygn. akt II AKa 40/19, Sąd Apelacyjny w Krakowie utrzymał w mocy orzeczenie Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 18 grudnia 2018 r., sygn. akt III K 161/17, stwierdzające złożenie przez G. W. zgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego.</p> <p>Wyrokiem z dnia 7 lipca 2021 r., sygn. akt IV KK 474/20, Sąd Najwyższy uchylił, zaskarżone kasacją Prokuratora Generalnego na niekorzyść lustrowanej G. W., orzeczenie z dnia 11 grudnia 2019 r., sygn. akt II AKa 40/19 i sprawę przekazał Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie do ponownego rozpoznania w postpowaniu odwoławczym, wskazując w części motywacyjnej, że słusznie autor zarzucił środka zaskarżenia, że wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie zapadł z rażącym i mającym istotny wpływ na jego treść naruszeniem przepisów prawa materialnego i procesowego, wskazanych w zarzutach kasacji. W konsekwencji wyrok sądu odwoławczego – Sądu Apelacyjnego w Krakowie musiał zostać uchylony, a sprawa przekazana do ponownego rozpoznania.</p> <p>Sąd Apelacyjny w Krakowie odniósł się wprawdzie w części motywacyjnej zaskarżonego kasacją orzeczeniu do podniesionych w apelacji przez prokuratora</p>		

Oddziałowego Biura Lustracyjnego w Krakowie zarzutów, jednak „słusznie zaakcentowano w kasacji, że uczynił to w sposób nieprawidłowy, a co więcej sąd ad quem niewłaściwie ocenił całokształt okoliczności, jakie w sprawie zostały ustalone. W konsekwencji, wraz z naruszeniem art. 433 § 2 k.p.k. doszło do obrazy regulacji prawa materialnego, zawartych w art. 2 ust. 1 pkt 5 I ust. 3 ustawy lustracyjnej, art. 129 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Urzędzie Ochrony Państwa (Dz. U. Nr 30, poz. 180 ze zm.) oraz przepisów Zarządzenia nr 043/90 z dnia 10 maja 1990 roku w sprawie zaprzestania działalności Służby Bezpieczeństwa”.

W powyższym kontekście należy pamiętać, że Sąd Najwyższy w wyroku z 12.11.2008 r. (IV KK 148/08, OSNKW 2009/2/16), wskazał, iż sąd drugiej instancji ponownie rozpoznając apelację, po uchyleniu poprzedniego orzeczenia i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym, związany jest zapatrywaniami prawnymi i wskazaniem sądu kasacyjnego (zgodnie z art. 442 § 3 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.). Oznacza to jednak obowiązek rozpoznania apelacji wyłącznie w granicach przekazania (zgodnie z art. 442 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.) i ustosunkowanie się do zarzutów podniesionych w zwykłym środku odwoławczym, a nie do zarzutów sformułowanych dopiero w kasacji.

W konsekwencji, należało przyjąć, że zarzuty apelacji prokuratora obrazy prawa materialnego i prawa procesowego oraz wspierająca je argumentacja przedstawiona w jej części motywacyjnej były zasadne, co wskazał jednoznacznie Sąd

Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 7 lipca 2021 r., sygn. akt IV KK 474/20.

Sąd Apelacyjny w obecnym składzie podziela to stanowisko, które znalazło potwierdzenie w uchwale Sądu Najwyższego z 26 maja 2021 r. (I KZP 12/20, Legalis 2580135), wskazującej, że „Osoba, która pełniła w latach 1984-1990 służbę w Wydziale Łączności Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych i która na podstawie art. 149 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. Nr 30, poz. 179) z chwilą rozwiązania Milicji Obywatelskiej stała się policjantem, jest osobą, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. z 2020 r. poz. 306)”.

Wniosek

Wniosek o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sadowi I instancji.

zasadny
 częściowo zasadny
 niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Uwzględnienie wniosku apelacji jest konsekwencją podzielenia przez Sąd Apelacyjny zarzutów, które zostały w niej podniesione, w zakresie wynikającym z wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2021 r., sygn. akt IV KK 474/20.

W przyjętym modelu postępowania odwoławczego w wypadku wyroku uniewinniającego, umarzającego lub warunkowo umarzającego postępowanie, gdy zachodzą podstawy do skazania, orzeczenie sądu odwoławczego może być wyłącznie kasatoryjne (art. 454 § 1 k.p.k.). Natomiast gdy zaskarżony został wyrok skazujący, sąd odwoławczy orzeka reformatoryjnie (arg. z art. 437 § 2 zdanie drugie in fine k.p.k.) (uchwała składu 7 sędziów SN z 25.01.2018., I KZP 13/17, Legalis 1712213).

W realiach rozpoznawanej sprawy przeszkodą do wydania reformatoryjnego orzeczenia była kategoriowa regulacja art. 454 § 1 k.p.k. Podkreślić trzeba, że taka przyczyna uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania jest wypadkiem odrębnym od tego, który określony został w art. 437 § 2 in fine k.p.k. - konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości.

Wydanie wyroku w oparciu o podstawę z art. 454 § 1 k.p.k. może nastąpić jedynie wówczas, gdy

Ocena realiów sprawy lustracyjnej G. W. dokonana przez sąd odwoławczy w kontekście motywów wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2021 r., sygn. akt IV KK 474/20, doprowadziła do wniosku, że zachodzi potrzeba rozważenia wydania wyroku stwierdzającego złożenie przez G. W. niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, a do takiego rozstrzygnięcia ze względu na zakaz określony w tym przepisie, sąd drugiej instancji nie jest uprawniony (por. wyrok SN z

14.03.2018., IV KS 4/18, Legalis
1765461).

1.OKOLICZNOŚCI UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	PODLEGAJĄCE	
4.1.		
Zwiąże o powodach uwzględnienia okoliczności		
1.ROZSTRZYGNIECIE ODWOŁAWCZEGO	SĄDU	
0.1.Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji		
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy	
Zwiąże o powodach utrzymania w mocy		
0.1.Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji		
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany	
Zwiąże o powodach zmiany		

0.1.Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
0.0.1.Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
5.3.1.1.1.	Zaskarżone orzeczenie uchylono w całości.	<u>X</u> art. 438 pkt 1 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia		

Ustawodawca w art. 8 § 1 k.p.k. wprowadza zasadę samodzielności jurysdykcyjnej, nakładając na sąd karny obowiązek samodzielnego rozstrzygnięcia zagadnień faktycznych i prawnych oraz zakazując jednocześnie podporządkowania się rozstrzygnięciom innego sądu lub organu.

Przepis art. 442 § 3 k.p.k. ustanawia wyjątek od tej zasady, nakazując sądowi a quo uwzględnić w toku ponownego rozpoznania sprawy zapatrywania prawne sądu ad quem i jego wskazania co do dalszego postępowania. Taki wyjątkowy charakter tego przepisu sprawia, że podlega on ścisłej wykładni.

Sąd, któremu przekazano sprawę do ponownego rozpoznania (na podstawie art. 442 § 3 k.p.k.), jest co do zasady związany zapatrywaniami prawnymi oraz wskazaniami co do dalszego postępowania, wyrażonymi przez sąd wyższego rzędu, niezależnie od faktu, czy zapatrywania te i wskazania podziela, czy też nie. Sąd ten zachowuje natomiast całkowitą autonomię w zakresie oceny dowodów, które weryfikuje w oparciu o własne przekonanie, zgodnie z zasadami określonymi w art. 7 (wyrok SN z 9.10.2014 r., V KK 144/14, Legalis).

W powyższym kontekście należy pamiętać, że Sąd Najwyższy w wyroku z 12.11.2008 r. (IV KK 148/08, OSNKW 2009/2/16), wskazał, iż sąd drugiej instancji ponownie rozpoznając apelację, po uchyleniu poprzedniego orzeczenia i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym, związany jest

<p>zapatrywaniem prawnymi i wskazaniem sądu kasacyjnego (zgodnie z art. 442 § 3 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.). Oznacza to jednak obowiązek rozpoznania apelacji wyłącznie w granicach przekazania (zgodnie z art. 442 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.) i ustosunkowanie się do zarzutów podniesionych w zwykłym środku odwoławczym, a nie do zarzutów sformułowanych dopiero w kasacji.</p> <p>Tak więc zapatrywania prawne przedstawione przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 lipca 2021 r., sygn. akt IV KK 474/20, implikowały rozstrzygnięcie następcze Sądu Apelacyjnego w Krakowie.</p>		
5.3.1.2.1.		# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
5.3.1.3.1.		# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
<i>o.o.1.Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</i>		
Oczywiście przy ponownym rozpoznaniu sprawy trzeba mieć na względzie uchwałę SN z 26 maja 2021 r. (I KZP		

12/20, Legalis 2580135), w której wskazano, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalili się już poglądy, zgodnie z którym odpowiedzialność lustracyjna jest formą odpowiedzialności represyjnej i stąd oparta jest także na zasadzie winy. W postanowieniu składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2006 r. (I KZP 20/06) stwierdzono, iż „usprawiedliwiony błąd wyłącza winę sprawcy zachowania, z którym ustawodawca wiąże określone skutki o charakterze represyjnym. Ponieważ odpowiedzialność represyjna o charakterze obiektywnym, to jest oparta wyłącznie na fakcie, że dany podmiot złożył bądź nie złożył oświadczenia o określonej treści, wykracza poza standardy prawa represyjnego w demokratycznym państwie prawa, przyjęć należy, że art. 30 KK znajduje per analogiam zastosowanie także w postępowaniu lustracyjnym. Skutkiem procesowym ustalenia, że osoba działająca w usprawiedliwionym błędzie złożyła subiektywnie prawdziwe, ale obiektywnie nieprawdziwe oświadczenie lustracyjne, powinna być odmowa wszczęcia albo umorzenie już wszczętego postępowania lustracyjnego”.

W realiach sprawy G. W. może to prowadzić do przyjęcia, że zachodzi usprawiedliwiony błąd wykluczający odpowiedzialność za złożenie nieprawdziwego oświadczenia lustracyjnego. Wspomniany w uchwale Sądu Najwyższego z 26 maja 2021 r., I KZP 12/20 aspekt błędu osoby lustrowanej co do charakteru pełnionej służby przy składaniu oświadczenia lustracyjnego winien być szczegółowo rozważony i

umotywowany, w tym także w kontekście znajomości przez lustrowaną G. W. treści uchwały Sądu Najwyższego podjętej w sprawie III UZP 8/15., gdyż świadomość tej uchwały ma doniosłe znaczenie w kontekście także wiadomości stanu prawnego osoby lustrowanej i treści złożonego przez nią oświadczenia lustracyjnego. Należy także podkreślić, że kwestia błędu związanego ze złożeniem określonej treści oświadczenia lustracyjnego winna być rozważana w relacji do chwili składania tego oświadczenia, gdyż to ono jest przedmiotem postpowania lustracyjnego.

Niezbędne jest więc dokonanie analizy zgromadzonych dowodów zarówno dotyczących okoliczności pracy osoby lustrowanej, ale również tych, które odnoszą się do zdarzeń, które wystąpiły a do momentu złożenia oświadczenia lustracyjnego, mogących wskazywać na określony stan świadomości osoby lustrowanej w czasie składania oświadczenia lustracyjnego. Skutkiem ewentualnego ustalenia, że lustrowana działała pod wpływem błędu może być jednak tylko uznanie, że złożone oświadczenie lustracyjne w wymiarze obiektywnym jest nieprawdziwe, jednak w płaszczyźnie procesowej skutkuje to wyłącznie umorzeniem postpowania lustracyjnego, nie zaś stwierdzeniem prawdziwości oświadczenia lustracyjnego (wyrok SN z 31.01.2007., II KK 144/06).

0.1. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
1.Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
Punkty II oraz III orzeczenia	W związku z uchyleniem zaskarżonego orzeczenia do ponownego rozpoznania nie rozstrzygano o kosztach procesu.

1.PODPIS
SSO del Robert Pelewicz SSA Katarzyna Wysokińska-Walenciak SSA Lucyna Juszczyk

0.1.Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Całość orzeczenia Sądu I instancji		
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		

#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego	

	zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.1.1.4. Wnioski		
#	Uchylenie	# zmiana